

RAN-1901130102030001
M.A. (Sem. II) Examination March - 2026
Gujarati - 8 : Gujarati Literary Criticism - II
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
 Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) (10)**
1. “કવિતાનો જન્મ” લેખમાં કવિતા સર્જનની આંતર-પ્રતિભા સમજાવવા નો પ્રયત્ન કયા વિવેચકે કર્યો છે.
 2. રા.વિ.પાઠકની કાવ્યવિભાવના કેવા પ્રકારની છે.
 3. “કવિની સાધના” કયા વિવેચકનો લેખ છે.
 4. “બૃહદ્દ્વિગ્ન” – પિંગલશાસ્ત્ર માટે રા.વિ.પાઠકને કયું પારિતોષિક પ્રાપ્ત થયું છે.
 5. સુરેશજોષીના સર્જન વિચારધારા પર કયા પાશ્ચાત્ય સર્જકોનો પ્રભાવ પડેલો જોવા મળે છે.
 6. કાવ્યબીજ સંવેદન અખંડ હોય છે. તેને પ્રગટ કરવામાં કવિ પોતાની સર્વશક્તિ યોજે છે. કવિકર્મ વિશે આ મંતવ્ય કયા વિવેચક ધરાવે છે ?
 7. કલાનું સર્જન એટલે સર્જકચિત્તની સ્વૈર લીલામય પ્રવૃત્તિ’ નવી કળામીમાંસા અને નવી વિવેચના ના પ્રખર સમર્થક ગુજરાતી સાહિત્યના કયા વિવેચક છે.
 8. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી નું મુખ્ય પ્રદાન સાહિત્યના કયા ક્ષેત્રમાં છે. જણાવો.
- પ્ર. 2 રા.વિ.પાઠકનો રહસ્ય વિચાર દાર્શનિક પીઠિકા ધરાવે છે. “રહસ્ય” સંજ્ઞા વિચારણા સંદર્ભે આ વિધાન સવિસ્તાર સમજાવો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2 “કલા સ્વરૂપત : તત્ત્વ : નીતિ વિરોધ નથી” આ મત ધરાવતાં ઉમાશંકરજોષીના કલા અને નીતિ વિશે કરેલી વિચારણા સ્પષ્ટ કરો.**
- પ્ર. 3 જીવન અને સાહિત્ય વચ્ચેની સંવાદિતાનો આગ્રહ વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીની વિચારણામાં જોવા મળે છે. “કાવ્ય અને જીવન” વિશેની વિચારણા સંદર્ભે સ્પષ્ટ કરો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3 “કલાએ રૂપાંતરણની પ્રક્રિયા છે. અનુકરણ ની નહીં.”- સુરેશજોષીના રૂપનિર્મિતિ અંગેના ખ્યાલોને સવિસ્તાર સમજાવો.**

1. રા.વિ. પાઠકના કવિ અને કવિતા વિશે ના વિચારો.
 2. કવિકર્મ અને સર્જનપ્રક્રિયા-ઉમાશંકર જોશીના અભિપ્રાયો.
 3. “કાવ્ય અને નીતિ” વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીની કાવ્ય વિભાવના.
 4. કલાની અભિમુખતા અને શુદ્ધકળા સુરેશજોષી એ કરેલી ચર્ચા.
-